ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΑΣΙΖΗΣ - ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

UDA 1

UDA 1 Από το σπαθί στον λόγο, ένα ευρωπαϊκό πρότυπο καθολικής αδελφοσύνης

ΤΙΤΛΟΣ	«Φραγκίσκος: Η εικόνα που επέλεξε τον Ήλιο και την Ειρήνη» (Από το σπαθί στον λόγο, ένα ευρωπαϊκό πρότυπο καθολικής αδελφοσύνης)

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Προώθηση της γνώσης για τον Άγιο Φραγκίσκο της Ασίζης όχι μόνο ως θρησκευτική μορφή, αλλά ως «Ευρωπαϊκό Είδωλο», δηλαδή ως πυλώνα του ευρωπαϊκού πολιτισμού, της λογοτεχνίας και της ηθικής σκέψης.
Ανάπτυξη της συνείδησης για την αξία της ιταλικής γλωσσικής κληρονομιάς μέσω της ανάλυσης των πρώτων κειμένων στη δημώδη γλώσσα (Άσμα των Πλασμάτων).
Ενίσχυση της κουλτούρας της ειρήνης και της ανεκτικότητας μέσω του παραδείγματος του διαθρησκειακού διαλόγου και της μη βίαιης επίλυσης συγκρούσεων (η συνάντηση με τον Σουλτάνο).
Εκπαίδευση στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την ολοκληρωμένη οικολογία, ανιχνεύοντας στο φραγκισκανικό μήνυμα τις ρίζες του σεβασμού για τη βιοποικιλότητα και τους φυσικούς πόρους (σε συμφωνία με τους Στόχους της Ατζέντας 2030).
Στοχασμός πάνω στην έννοια της καθολικής αδελφοσύνης ως εργαλείου κοινωνικής ένταξης και υπέρβασης των πολιτισμικών φραγμών.

ΣΤΟΧΟΙ

Να γνωρίσουν τα βασικά στάδια της βιογραφίας του Φραγκίσκου της Ασίζης, εντάσσοντάς τα στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο του 13ου αιώνα.
Να κατανοήσουν την επαναστατική αξία της επιλογής της φτώχειας και της παραίτησης από τα υλικά αγαθά ως μορφή ελευθερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης.
Να αναλύσουν το Άσμα των Πλασμάτων από γλωσσική άποψη (γέννηση της δημώδους γλώσσας) και θεματική άποψη (ύμνος στη δημιουργία).
Να στοχαστούν πάνω στη σημασία του διαπολιτισμικού και διαθρησκειακού διαλόγου, ξεκινώντας από την ιστορική συνάντηση του Φραγκίσκου με τον Σουλτάνο Malik al-Kamil.
Να αναγνωρίσουν στον Άγιο Φραγκίσκο μια ευρωπαϊκή εικόνα ante litteram για τις αξίες της ειρήνης, της καθολικής αδελφοσύνης και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.
Να εμβαθύνουν στην έννοια της «ολοκληρωμένης οικολογίας», συνδέοντας τη μορφή του Αγίου με την προστασία της βιοποικιλότητας και των φυσικών πόρων.
Να αναπτύξουν την ικανότητα σύνθεσης και κριτικής επεξεργασίας μέσω του εργαλείου της πολυμεσικής αφήγησης.
Να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές σχετικά με τους Στόχους της Ατζέντας 2030 (αρ. 13, 15 και 16), εντοπίζοντας στο φραγκισκανικό μήνυμα σύγχρονες λύσεις στις παγκόσμιες προκλήσεις.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

☒ Ικανότητα γραμματισμού
☒ Πολυγλωσσική ικανότητα
☒ Μαθηματική ικανότητα και ικανότητα στις επιστήμες
☒ Ψηφιακή ικανότητα
☒ Προσωπική, κοινωνική και μεταγνωστική ικανότητα
☒ Ικανότητα του πολίτη
☒ Επιχειρηματική ικανότητα
☒ Ικανότητα πολιτισμικής επίγνωσης και έκφρασης

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΑΣΙΖΗΣ - ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΤΟΧΟΙ ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ατζέντα 2030
Στόχος 13 - Δράση για το κλίμα: Ο Φραγκίσκος είναι προστάτης όσων καλλιεργούν την οικολογία. Ο σεβασμός του για κάθε φυσικό στοιχείο προαναγγέλλει την ανάγκη προστασίας των πόρων του πλανήτη.
Στόχος 15 - Ζωή στη στεριά: Η ισότιμη σχέση του με τον «Αδελφό Λύκο» και τα ζωντανά πλάσματα διδάσκει την προστασία της βιοποικιλότητας και την ειρηνική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.
Στόχος 16 - Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί: Η συνάντηση με τον Σουλτάνο Malik al-Kamil αποτελεί πρότυπο διαθρησκειακού διαλόγου και απόρριψης της βίας ως μέσου επίλυσης συγκρούσεων.

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ιταλικά: Γέννηση της δημώδους γλώσσας (Άσμα των Πλασμάτων).
Ιστορία: Το πλαίσιο του 13ου αιώνα και οι Σταυροφορίες.
Τέχνη: Η Ασίζη και οι τοιχογραφίες του Giotto
Τεχνολογία: Ψηφιακή αφήγηση με Canva
Μουσική: Από το Άσμα των Πλασμάτων στο Dolce è sentire
Επιστήμες: Οικολογία
Αγγλικά: Επεξεργασία λέξεων-κλειδιών και σύντομων περιγραφών
Θρησκευτικά: Ο διαθρησκειακός διάλογος και η επίλυση συγκρούσεων.

Αποδέκτες	Κατώτερο Γυμνάσιο / δευτεροβάθμια εκπαίδευση (τάξεις I και II)
Περίοδος υλοποίησης	Πρώτο τετράμηνο, αρχίζοντας από τον Νοέμβριο
Χρόνος	Να συμφωνηθεί στο πλαίσιο των συμβουλίων τάξης, για σύνολο 15 ωρών: Ιταλικά (2 ώρες), Ιστορία/Γεωγρ. (2 ώρες), Επιστήμες/Μαθ. (2 ώρες), Αγγλικά (2 ώρες), Τεχνολογία (3 ώρες), Τέχνη (1 ώρα), Μουσική (1 ώρα), Αγωγή του Πολίτη (2 ώρες).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ιστορία/γεωγραφία: Πλαισίωση του Ύστερου Μεσαίωνα· η αστική τάξη ως αναδυόμενη κοινωνική ομάδα
Ιταλικά: Ανάγνωση και ανάλυση του Άσματος των Πλασμάτων· ο ρόλος της δημώδους γλώσσας στον Ύστερο Μεσαίωνα
Επιστήμες/Μαθηματικά: μελέτη της βιοποικιλότητας (ο λύκος και ο άνθρωπος) και προστασία των φυσικών πόρων (υδρόσφαιρα) σε συμφωνία με τους Στόχους 13, 14 και 15 της Ατζέντας 2030.
Αγγλικά: Ο Φραγκίσκος της Ασίζης ως Ευρωπαϊκό Είδωλο: εμπλουτισμός λεξιλογίου για τη φύση και την ειρήνη· δημιουργία ενός δίγλωσσου «Άσματος των Πλασμάτων»
Τεχνολογία: Εργαστήριο πολυμεσικής αφήγησης: χρήση του Canva για επεξεργασία φωτογραφιών και εικονογραφική αποδόμηση των έργων του Giotto· δημιουργία ψηφιακού κόμικ για τη διάδοση της ζωής του Αγίου Φραγκίσκου
Τέχνη και εικόνα: Εικονογραφική ανάλυση (Giotto και κύκλος της Ασίζης) και συμβολισμός της φάτνης του Greccio.
Μουσική αγωγή: εκτέλεση με φωνές και όργανα του «Dolce è sentire»
Εστίαση στον διαθρησκειακό διάλογο και σύνδεση με τους Στόχους 13, 15 και 16 της Ατζέντας 2030.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΑΣΙΖΗΣ - ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Φραγκίσκος: Ένα μανιφέστο ειρήνης και φύσης για την Ευρώπη του αύριο

Προβληματική κατάσταση:

Με αφορμή τη συνάντηση του προγράμματος «European Icons», το σχολείο μας πρέπει να παρουσιάσει τη μορφή του Αγίου Φραγκίσκου όχι μόνο ως ιστορικό πρόσωπο, αλλά ως σύγχρονο πρότυπο για τους Ευρωπαίους πολίτες του αύριο. Οι ξένοι εταίροι δεν γνωρίζουν καλά τη σχέση ανάμεσα στον Φραγκίσκο, τη γέννηση της ιταλικής γλώσσας και τις προκλήσεις της Ατζέντας 2030.

Το προϊόν:

Οι μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες εργασίας (ιστορική συντακτική ομάδα, γλωσσική συντακτική ομάδα, επιστημονική συντακτική ομάδα, καλλιτεχνική/ψηφιακή συντακτική ομάδα), θα δημιουργήσουν ένα πολυμεσικό E-Book ή μια ψηφιακή έκθεση (στο Canva) που θα περιέχει:

Αφήγηση σε μορφή κόμικ (επεξεργασία του Giotto).

Το «Δίγλωσσο Άσμα» (δημώδης ιταλική / αγγλική).

Το «Πράσινο Μανιφέστο»: ένας πρακτικός οδηγός βασισμένος στους Στόχους 13, 15 και 16 της Ατζέντας 2030, εμπνευσμένος από το φραγκισκανικό μήνυμα.

Ένα podcast ή βιντεοκλίπ της μουσικής εκτέλεσης του «Dolce è sentire».

Αποδέκτες: Εκπαιδευτικοί και μαθητές των ευρωπαϊκών συνεργαζόμενων σχολείων· η σχολική κοινότητα στον ιστότοπο του ιδρύματος.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Διαμορφωτικές αξιολογήσεις από τους επιμέρους εκπαιδευτικούς.

Αξιολόγηση της διαδικασίας:

- ανάλυση των τρόπων ατομικής και συνεργατικής εργασίας (αυτονομία, προσπάθεια, συμμετοχή, αίσθημα ευθύνης, συνεργασία)·
- κατανόηση της εργασίας

Αξιολόγηση της εργασίας - προϊόντος.

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Κριτήρια αξιολόγησης	Προχωρημένο επίπεδο (A)	Ενδιάμεσο επίπεδο (B)	Βασικό επίπεδο (C)	Αρχικό επίπεδο (D)
Πληρότητα και συνάφεια περιεχομένων	Το προϊόν πραγματεύεται όλα τα θέματα (ιστορία, τέχνη, οικολογία) με εξαντλητικό και πρωτότυπο τρόπο.	Το προϊόν πραγματεύεται όλα τα θέματα με πλήρη και ορθή μορφή.	Το προϊόν περιέχει τις βασικές πληροφορίες αλλά με μικρή εμβάθυνση.	Το προϊόν είναι ελλιπές ή περιέχει σφάλματα στο περιεχόμενο.
Ψηφιακή ικανότητα (Canva/Storytelling)	Δημιουργική και έμπειρη χρήση ψηφιακών εργαλείων· εξαιρετική εικονογραφική αποδόμηση.	Ορθή και λειτουργική χρήση ψηφιακών εργαλείων· καλή γραφική απόδοση.	Στοιχειώδης χρήση ψηφιακών εργαλείων· απλή γραφική μορφή.	Δυσκολία στη χρήση ψηφιακών εργαλείων· ανοργάνωτο προϊόν.
Πολυγλωσσική ικανότητα	Ρευστή και ορθή παρουσίαση στα αγγλικά· ποιητική και αποτελεσματική μετάφραση του Άσματος.	Ορθή παρουσίαση στα αγγλικά· σαφής και κατανοητή μετάφραση.	Χρήση απλών γλωσσικών δομών· ορισμένα γραμματικά λάθη.	Σοβαρές ελλείψεις στην επικοινωνία στα αγγλικά ή στα ιταλικά.
Κοινωνική και πολιτειακή ικανότητα (Ατζέντα 2030)	Δείχνει βαθιά κατανόηση των Στόχων 2030 και τους συνδέει κριτικά με τον Φραγκίσκο.	Συνδέει σωστά το φραγκισκανικό μήνυμα με τους Στόχους της Ατζέντας 2030.	Εντοπίζει τις κύριες συνδέσεις με την Ατζέντα 2030 με καθοδήγηση.	Δυσκολεύεται να κατανοήσει τη σχέση ανάμεσα στο ιστορικό πρόσωπο και τα σύγχρονα πολιτειακά θέματα.
Συνεργασία και συμμετοχή	Συμμετέχει ενεργά, προτείνει λύσεις και βοηθά τους συμμαθητές στην ομαδική εργασία.	Συνεργάζεται σταθερά και εκτελεί το έργο του με υπευθυνότητα.	Συνεργάζεται μόνο όταν του ζητείται ή εκτελεί μόνο τις ελάχιστες ανατεθείσες εργασίες.	Τείνει να απομονώνεται ή δεν συμβάλλει δημιουργικά στην ομάδα.